

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr.

Een blad afzonderlijk, 15 centimen. Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 21 JULI.

Stads- & provincie nieuws.

Openbaar onderwijs.

De algemeene wedstrijd van het middelbaar onderwijs van den eersten graad zal plaats hebben op maandag 27, dinsdag 28, woensdag 29, donderdag 30, vrijdag 31 juli en zaterdag 1ste augustus.

De wedstrijd voor de middelbare scholen zal plaats hebben als volgt.

Maandag, dinsdag en woensdag 3, 4 en 5 aug.

Door koninklijk besluit van den 20 juli wordt het ontslag aangenomen van M. den ridder Camille de Borman als burgemeester der gemeente Schalkhoven.

Een plechtig *TE DEUM* is dezen morgen om 11 uren gezongen in O.-L.-V. Kerk te Tongeren, ter gelegenheid van den verjaardag der inhuldiging van Leopold I, Koning van België.

Men leest in het *Aankondigingsblad* van Hasselt:

Verleden zaterdag des namiddags, rond 6 1/2 ure, is een ongelooftelijke stortregen alhier gevallen, zoo van menschen geheugen men nooit zulke overvloedige waters heeft gezien; in zekere gedeelten der stad waren de straten in beeken veranderd en de kelders stonden onder water. Er waren plaatsen op 1/2 uur van de stad gelegen, waar geen druppel water gevallen is.

BINNENLAND.

De zaak Jaumart zal voor het assisenhof van Luik opgeroepen worden in den loop van den tegenwoordigen trimester. De zitting zal waarschijnlijk in de tweede helft van september geopend worden. Het hof zal samengesteld zijn uit den raadshere Dubois, voorzitter, en de gewone bijzitters, zijnde de voorzitters van de rechtbank van eersten aanleg te Luik. Jaumart is thans in de celgevangenis van Luik opgesloten.

Men meldt uit Chatelet, dat aldaar drie steenbakkerswerklieden, die voor het onweerd in hunne barak gevucht waren, door den bliksem omgevorgend zijn. Twee geneesheeren, die onmiddellijk geroepen werden, gaven de eerste zorgen aan deze werklieden die, op verscheidene plaatsen van hun lichaam brandwonden bekomen hadden. Men hoopt echter dat zij weldra hun werk zullen kunnen hernemen.

Men meldt dat M. Jules Isaac, burgemeester dezer stad, zijn ontslag aan den koning heeft gezonden, uit hoofde van verandering van woonplaats. M. Isaac is benoemd tot lid der bestendige deputatie van Henegouwen en gaat Bergen bewonen.

DE KOMEET VAN COGGIA. — Er zal wel geen enkel persoon zijn, die niet s'avonds zijn neus in de hoogte steekt, om de nieuwe komeet eens te zien. Een geen wonder! De wetenschap toch heeft er haren kijker op gericht, en spoedig zullen de dagbladen opgevuld zijn met de wonderlijkste opmerkingen. En dan, de komeet niet eens gezien te hebben, waarover zooveel gesproken wordt, is zoo plezierig niet.

Sedert 1862 was er geene komeet met het bloote oog zichtbaar geweest en dat het wel eene bijzonderheid is, kan men daaruit opmaken, dat er tot op dit oogenblik nog slechts acht bestaan, van welke men weet op welken tijd zij terug komen. Zij worden allen genoemd naar hunne ontdekkers en heeten: de komeet van Enke, van Brorsen, van Winneck, van Arrest, van Biela, van Faye, van Tuttle en van Halley.

De komeet van Coggia is slechts eene ster van de derde grootte, en geeft niet dat schitterend licht dat men van de kometen in 1838 en 1862 had, doch men kan zeer duidelijk haren omhoog staanden staart zien.

De komeet wordt dagelijks lichter en zal haar hoogste punt bereiken in het midden van juli, maar terwijl zij niet van plaats schijnt te veranderen, zet zij haren tocht naar het zuidelijk halfvoort.

Op 22 juli is zij het dichtste bij de aarde; haar afstand is dan het drie tienden gedeelte van den afstand der zon. Van hare loopbaan weet men nog niet veel, dit zullen de onderzoekingen aan den zuidelijken hemel moeten uitmaken.

— DE VLEIENDE MANNEN. — Na de Groof komen er andere.

De stoutmoedige Bruggeling, kwast of genie heeft zich opgevoerd aan een gedacht.

Zijn geloof in een werktuig, dat hem moest toelaten zich als de vogel in de lucht te bewegen, is hem noodlottig geweest; doch blijft niet zonder vruchten.

Men zegt dat Max zich met nieuwe cijferingen bezig houdt en de groote helft van den raad het werktuig in den loop van oktober van het volgende jaar zal beproeven.

Ik ben zeker dat het zal gelukken: ze zullen vliegen!...

BUITENLAND.

Frankrijk

De Franschen d'Havincourt heeft in den loop

van 1875 de meikevers in de gemeenten d'Havincourt en Hermies opgekocht tegen 5 centimen den liter; bij ontving er 137 hectoliters en 62 liters. De meikevers werden door gazwater en zwavelzuur gedood. Het mest, dat zij opleverden, werkte uitmuntend; het voedde rogge van eene buitengewoon goede kwaliteit. Het volgende jaar bracht dezelfde grond een goeden oogst van beetten op, zonder nieuwe bemesting. Men heeft bevonden dat er 350 meikevers in eenen liter zijn begrepen, wat dus een bedrag geeft van 55,000 per hectoliter, en voor het bovengenoemd getal hectoliters meer dan 3 en half miljoen, over de genoemde gemeenten. Daar de meikevers niet trekken of verhuizen ken men voorzien, dat de invloed van die verwoesting in 1874 zou te merken zijn. Werkelijk heeft men dit jaar in de beide gemeenten slechts 31 hectoliters verzameld. Wij voegen evenwel bij dit bericht, dat het getal meikevers overal dit jaar bijzonder gering was.

Onder het opschrift: « Brood en vleesch » bespreekt *La Patrie*, van Parijs, de duurte dezer beide levensmiddelen. Dat het brood zeer in prijs is gestegen, is niet de schuld der bakkers, maar moet aan de schaarschte van het graan worden toegeschreven. Met het vleesch is dit een geheel ander geval. Sedert den oorlog heeft men de stallen opnieuw bevoekt en de veestapel is thans zeer belangrijk. Nu zijn winter, lente en zomer buitengewoon droog geweest. Er was overal gebrek aan water. De weiden, die veel door de vorst aan het einde van April hebben geleden, brachten bijna geen gras voort. Hierdoor begint het voedsel algemeen te ontbreken. Sinds een paar maanden verliest de landbouwer 50 fr. op elke koe en 100 fr. op elken os, dien hij ter markt brengt. Die daling zal nog toenemen, tegen dat de winter nadert, omdat er dan geene sprake kan zijn van de beesten in de wei te sturen. Niettegenstaande dit alles verkoopen de slagers het vleesch, « dat zij » zeer goedkoop hebben ingekocht, tegen zeer hooge prijzen.

Wanneer de waarde van het vee stijgt, dan slaan de slagers op, wanneer de waarde van het vee daalt, dan slaan ze niet af! Van alles trekken zij voordeel, ten nadeele van den verbruiker, natuurlijk. Terecht wordt hierover door het publiek geklaagd.

In sommige steden is het misbruik zoo hoog gestegen, zijn de klachten der verbruikers zoo luide geworden, dat de gemeente-besturen, onder andere te Moissac, de zetting van brood en vleesch weder hebben ingevoerd.

Duitschland.

Van de spits van den toren der kathedraal te Metz, waaidet toededen nog altijd de fransche driekleur. Eindelijk toch diende zij verwijderd te worden, maar hoe? Het was eene gevaarlijke onderneming, waarbij men het leven waagde, want al had de moedige man, die deze taak op zich nam ook de in gothischen stijl gebouwde spits bereikt, dan moest hij nog een verscheidenen voeten dikken oppervlakte en daarna, op eene hoogte van omstreeks 260 voet boven den grond, nog een kleineren appel. Er werd eene belooning van 100 thalers uitgelooft voor het volvoeren van het waagstuk, en eindelijk bood een Brandenburger, een sapeur, zich daartoe aan. Met volle muziek marcheerde zaterdag laatst eene troepenafdeeling met den moedigen Brandenburger in haar midden naar het plein. Toen begon het gevaarlijke werk, dat verscheidene uren duurde.

Onder aan de gothische spits gekomen, klom de sapeur langs twee stangen, een voet van elkander verwijderd, die door middel van eene dwarsverbinding door soldaten werden vastgehouden, naar boven; daartoe sloeg hij telkens een stevigen spijker in het hout om er den voet op te zetten. Ter hoogte van den grootsten appel nam hij een oogenblik rust. Hij valt! klonk het uit den mond der duizende toeschouwers. Maar na weinige oogenblikken vervolgde de Brandenburger zijnen halssbrekende tocht en had weldra den vlaggestok bereikt. Nog enkele voeten hooger... de driekleur daalde neder, en in hare plaats verscheen eene reusachtige zwart-wit-roode vaan, die men inmiddels had opgeschesen. De sapeur klautert naar beneden en, met tevreden met zijn werk, schuurt hij den grooten appel nog zooveel mogelijk blank. Na verloop van vier uren stond hij weer op vasten grond. Een handdruk zijner officieren, een hoerak der Duitschers, en de troep trok weer af met volle muziek.

DE STEEN ROLT.

De Berlijnsche correspondent van den Engelschen *Standard* verzekert dat Bismarck op zijne reis naar Kissingen in gesprek met eenen vriend het volgende heeft gezegd:

« Ik kan niet meer terug, dit is onmogelijk, de geheele wereld zou mij uitlachen. Maar waarom dient het, verder te gaan? Wij hebben drie bisschoppen gekerkerd, daardoor de kracht hopende te breken van een hardnekkig episcopaat, en het is ons onmogelijk geweest, een enkelen dier drie bisschoppen te doen wijken. Niet alleen hebben wij niet het minste voordeel behaald, maar wat erger is, met alle macht in onze handen, zijn wij overwonnen. Onderzoek wat de ultramontanen te Mentz, te Fulda, overal hebben gedaan, en gij zult zien dat de zwarte slang dagelijks grooter

wordt, en zij ten laatste in hare kringen ons zal verstikken. De steen is aan het rollen: hij zal gaan, waar het hem bevalt. Hoe geerne ik dit ook zou willen, ik kan hem niet tegenhouden. »

Als deze woorden werkelijk door Bismarck gesproken zijn, blijkt het, dat hij nog wel eens denkt aan het steentje van Pius IX.

Spanje.

REPUBLIKEINSCHE WREEDHEDEN.

Wij treffen in den *Times* eene briefwisseling uit Spanje aan, waarvan wij hier eenige uittreksels laten volgen:

Estella, 2 juli.

Indien ik u op 29 juni, onder den indruk van hetgeen ik gehoord en gezien heb, breedvoerig had geschreven over de wreedheden, door het leger van Concha gepleegd, zouden uwe lezers daar geen geloof kunnen aanhechten. Daar ik beden kalmer ben, zal ik u thans eenvoudig de feiten verhalen.

Toen, ongeveer eene maand geleden, maarschalk Concha voorbij Lodosa trok om Estella te gaan vernielen, riep hij de overheden der stad en de geestelijkheid bijeen, en zegde hun deze woorden: « Ik wil in Navarra een verdelingsoorlog voeren, de koningsgezinden verjagen en de steden vernielen, die hun tot schuilplaats dienden. Ik zweer dat ik onmedoogend zal zijn. De geslachten van Navarra zullen zich mijnen naam herinneren. » Ik bevestig niet dat hij zich juist van dezelve woorden heeft bediend, doch zij geven den juisten zin der bedreiging weer.

In den nacht van 27 juni, toen de republikeinen, niettegenstaande hunne groote getalsterkte en hunne ontzaglijke artillerie, overal verslagen waren, verlieten zij de dorpen, langzwaar zij den aanval hadden begonnen, en staken ze zonder genade in brand. Van Orteiza tot aan Abarzuza zag men niets dan rookwolven en vlammen. De vernieling teekende het spoor der vluchtende troepen.

Te Zabal, een dorp dat door de republikeinen bezet werd, voor hunne aankomst te Murugarran, had ook de brandtoorts alles vernield. Alleen de kleine kerk, die men in ambulance had herschappen, bleef nog rechtstaan. De ongelukkige vrouwen en kinderen, welke in die kerk eene schuilplaats hadden gezocht, werden er uitgejaagd en doodden langs de straat, in het midden der vlammen, die hunne huizen vernielden. De mannen trachtten een deel van hetgeen zij bezaten uit het vuur te redden.

Nergens echter was de vernieling zoo volledig als te Abarzuza, waar het hoofdkwartier van den maarschalk geweest was. De bedreiging te Lodosa gedaan moest hare volkomene uitwerking hebben. Van de 100 huizen er nauwelijks 20 blijven staan, en die laatste zijn dan nog uitgeplunderd. Het huis, waar Concha gestorven is, werd gespaard.

Bij de intrede der Carlsten in dit dorp, maakten zij zich meester van 180 republikeinen, die met woesten drift aan 't vernielen waren. Brandschieting en plundering waren nog hunne minste schelmsstukken. Op de beschuldiging der ongelukkige bewoners, dat zes Carlsten, die in het gevecht gevangen genomen waren, gefusilleerd waren, werden er van de 180 republikeinen 18 door den kop geschoten. Een bevel van den koning, dat te laat kwam, schonk hun genade.

Concha heeft den verdelingsoorlog verklaard. Al de landlieden vragen aan den koning wraak over hunne geplunderde en vernielde woningen, hunne beleedigde vrouwen en dochters, en al wie maar bekwaam is de wapens te dragen, is bereid om tegen de republikeinen op te trekken.

Madrid, 16 juli.

Een volksoproer is te Lerida uitgeborsten voor het octrooi. De stad is met soldaten bezet. Er zijn eenige personen gekwetst.

Aan den *Univers* wordt van 12 dezer geschreven: Zij zijn eindelijk ontscheept. Den 9, des middernachts, landde te Bermeo een schip, aanvoerende 27 Krupp-kanons van het laatste systeem, die 700 meters ver dragen. Daarenboven bracht het schip 200 kisten met verschillende oorlogsmaterialen.

De kanons zijn aangekomen met hunne prachtige affuiten en hunne projectielen. In weerwil daarvan verhaast men de fabricatie dierzelfde projectielen te Vera in Navarra.

Het projectiel, dat wij gezien hebben, is ontzagelijk groot.

De tijd der ontschepping, door de deputatie van Biscaye aan die van Guipuzcoa medegedeeld, verwekt een onbeschrijfelijk geestdrift.

De Carlsten zijn buiten zich zelve van vreemde. Twee vrienden ontmoeten elkander. De ene zegt:

— Gij weet, de...

— Ja, de kanonnen. Ik weet het; en weet gij, dat er 27 zijn?

— 27, ik weet het zeer goed, en twee honderd kisten met alles, wat men noodig heeft.

— Laat nu de republikeinen maar komen!

Ik heb den Carlst opgezocht, die belast was met de kanonnen naar de haven te brengen, en een zeer goeënd zee-man is, om van hem eenige stellige inlichtingen te krijgen.

Tegen 12 ure stoomde de boot de haven van Bermeo op de kust van Biscaye, op 4 mijlen van

afstand van Bilbao, in. Daar bevond zich op minder dan eene mijl afstands, de goelet *Consuelo*, van de Spaansche marine, die de kust tegen Carlsten bewaakte.

Aan de haven gekomen, gebruikte de boot eenige voorzorgen; men dekte den schoorsteen, liet de zeilen zakken, opdat men op zekeren afstand niet zou kunnen zien wat men voornemens was te doen. Daarbij trachtte men zijn geestdrift te bedwingen en bewaarde het diepste stilzwijgen. De boot was aangekomen, zonder dat men de gewone signalen had gegeven. Zij werd door twee afgevaardigden van Guipuzcoa afgewacht. Zoodra zij aangekomen was, gaf men haastig de noodige bevelen, en deed de mannen aanrukken, die in de nabijheid waren, zonder te weten met welk doel. Overigens hielp iedereen. Het was iedereen verboden de stad te verlaten, tot de geheele ontschepping had plaats gehad.

Ziehier hoe men te werk is gegaan. De sloepen lagen in de haven gereed. Men bracht de kanonnen en de 200 kisten munitie in de sloepen, waarna men de rivier de Mundaca twee mijlen ver opvoer en aldaar, te Guernia, de kanonnen ontscheept. Toen ten drie ure ongeveer allen in de grootste stilte arbeidden, zegde een van het schepsvolk: — Mijnheeren, ik geloof dat wij iets vergeten, wat wij nog heden moeten doen, alvorens met de boot te vertrekken.

Wat dan?

— Wij hebben beloofd eene mis ter eere van de H. Maagd te laten opdragen, indien wij veilig zouden binnenloopen.

— Dat is waar, antwoordde men.

— Dat is waar, voegde de kapitein er bij. Laat iemand onverwijld een priester opzoeken, die voor ons de mis leze, zoodra onze arbeid zal geëindigd zijn.

Een jeugdig priester belaste zich met deze taak. Toen de ontschepping ongeveer ten 4 ure geëindigd was, waren de zeelieden vol geestdrift. Tegen 6 ure waren de kanonnen in veiligheid. De boot vertrok eenige uren later, en bereikte gelukkig de volle zee. Zij kwam uit het noorden van Amerika (Canada?), zij kunnen haren naam niet melden, omdat men dien opzettelijk heeft verborgen gehouden.

De kanonnen zijn 27 in getal: 9 Krupp waarvan de kogel 9 kilo weegt; 9 anderen, met een kogel van 12 kilo, 2 groote kanonnen met kogels van 20 kilo, die eene metalen plaat van 15 centimeters dikte doorschietsen, en 7 kleine bergstukken, zoals die welke onlangs in Navarra aangekomen zijn.

Het carlistische volk heeft ze niet onbeschrijfelijk geestdrift ontvangen.

Italië.

Het testament van Mgr de Mérode is geopend. De prelaat verdeelt zijne fortuin van ongeveer 10 miljoen tusschen den Paus, zijne nicht, de hertogin van Aoste, zijnen broeder, lid der fransche Nationale Vergadering en zijne zuster, gravin de Montalembert. Deze laatste gift, van 2 mill., mag aanzien worden als de gift aan de armen. waal de gravin de Montalembert leeft zeer ingetogen, sedert hare enige dochter in het klooster gegaan is. Hare groote fortuin wordt schier geheel besteed aan goede werken.

Amerika.

BRAND TE CHICAGO.

De verschrikkelijke brandramp, waarvan wij dezer dagen gewaagden, herstte verleden dinsdag uit in de *States-reef*, te Chicago. Zij duurde ongeveer 12 uren en vernielde al de gebouwen die zich op eene uitgestrekteheid van 60 uren bevonden; het meestendeel waren werkmanswoningen.

Noctans werden er ook belangrijke gebouwen vernield, zoals het posthotel, de schouwburg *Adelphi*, de kerk der Baptisten, die der Methodist, de katholieke kerk van O.-L.-Vrouw, twee synagogen en de hotels *Continental Wood*, *St-James* en het hotel der Michiganlei.

Verscheidene blokken huizen der dreef Wabash en eene gedeelte der huizen welke naar de Michiganlei staan, zijn insgelijks door het vuur verblonden.

Honderden families bevinden zich zonder dak, en verscheidene menschenlevens heeft men te betreuen.

De waarde der verbrande goederen, wordt op 5 miljoen dollars (26,730,000 fr.) geschat.

Het vuur ontstond in een magazijn van verfstoffen en daar de straten eng, de huizen van hout zijn en de wind hevig was, hebben de vlammen spoedig eene groote uitgebreidheid verkregen.

Het centrum der stad was gansch den nacht bedreigd; er kwamen spuiten ter hulp uit al de omliggende steden.

Het verbrande gedeelte der stad beslaat den zuidkant der wijk, welke in 1871, reeds door het vuur is verwoest.

Zwitserland.

Er is een plan ontworpen om den Mont-Blanc te doorboren, zoodals men met den Mont-Cenis heeft gedaan. Een tunnel tusschen Chamounix en Entrèves zou niet langer zijn dan dit, welke thans door den Mont-Cenis loopt. De ontwerper van dit stoute plan is een Elzasser ingenieur, M. E. Stannin, die dezer dagen, te Mulhouse eene voordracht hield en zijn werk spoedig in het licht zal geven.